

Nr 25.

Av herr **von Essen**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lagar om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen samt om tillägg till lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta.

I det statsrådsprotokoll, som bifogats Kungl. Maj:ts proposition nr 34 angående ändringar i villkoren för den kommunala rösträtten, erinrar hans excellens statsministern om nu föreliggande proposition, såvitt den avser förslag till införsel för utskylder i löntagares avlöning, samt framhåller, att frågan om utskyldsstreckets bibehållande därigenom kommit i ett väsentligen nytt läge. De föreslagna nya medlen för skatteindrivningen skulle enligt statsministerns åsikt, så långt sig göra läte, skapa trygghet för att skattebetalning icke skulle kunna försummas av oordentlighet eller ond vilja. Och om på detta sätt den starkaste möjliga säkerhet lämnades för att skattskyldigheten bleve fullgjord av alla, som därtill ägde förmåga, bleve utskyldsstrecket såsom garanti för att ej den försumlige erhöle rösträtt obehövt och kunde fullständigt upphävas.

Det kan enligt min mening ej heller förnekas, att införselinstitutet skulle avsevärt underlätta skatterestantiernas indrivning, men det verkar något överraskande, att, då detta åsyftas, Kungl. Maj:t samtidigt föreslår ändringar i utsökningslagen, som, ehuru i övrigt eftersträvansvärda, innebära sådan utvidgning av utmätningensfriheten, att, enligt vad justitieministern i sitt yttrande till statsrådsprotokollet även medger, indrivningen av skatter i viss mån skulle därigenom försvåras. 1917 års riksdag hade ej heller i den skrivelse, som föranlett utarbetandet av de nu föreslagna ändringarne i utsökningslagen, begärt, att det ökade skydd mot utmätning av avlöning, som åstundades, skulle äga tillämpning vid utmätning för utskylder, utan tvärtom uttalat sig mot en sådan utvidgning av utmät-

ningsfriheten och för övrigt även hänvisat till vad lagutskottet vid 1916 års riksdag redan uttalat, att det nämligen beträffande utskylder icke kunde vara tillrådligt att bereda gäldenär ytterligare utmätningsfrihet för lön och pension utöver den vår lag redan i vidsträcktare mån än de flesta länders medgäve.

Under sådana omständigheter och då det nu mera än någonsin är angeläget att påförda skatter, så långt möjligt är, verkligen bliva betalda, har jag ej ansett mig kunna biträda Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition oförändrad, utan får vördsamt hemställa, att de föreslagna ändrade bestämmelserna i utsökningslagen icke måtte vinna tillämpning å utmätning, som verkställes för indrivning av utskylder eller andra allmänna avgifter. Utmätningen bör visserligen icke ens i sådant fall få beröva gäldenären hans ousbärligaste existensmedel. Men något sådant torde endast ytterst sällan behöva befaras vid skatters uttagande, sedan taxeringsmyndigheterna erhållit avsevärt vidgade möjligheter att i händelse av behov genom höjda skattefria avdrag lindra skattebördan.

Lämpligaste platsen för särskilda föreskrifter om skatters utkrävande vore måhända i en uppbördsförfattning, vari då även kunde inflyta bestämmelser, avsedda att mildra den hårdhet, skatternas uttagande i vissa undantagsfall ännu kunde innebära. På grund av den begränsade motionsrätten vid en urtima riksdag dristar jag mig dock icke föreslå något dylikt utan hemställer, att vederbörande utskott ville företaga den lagredigering, som ett eventuellt bifall till motionen i denna del skulle nödvändiggöra.

Men icke heller Kungl. Maj:ts förslag till den nya 21 § införselagen anser jag böra oförändrat bifallas. Enligt förslaget skulle införsel ej beviljas eller meddelat beslut om införsel äga tillämpning, sedan ett år förflutit efter det utskylderna förfallit till betalning. Denna tidrymd kan väl anses tillräcklig, om personer skola sökas, som äro bofasta i den ort, där skatten blivit dem påford. Men huru ofta utgöras ej skatte-skolkarne just av individer, som flytta från en plats till en annan, och beträffande dem skulle en så snäv tidsbegränsning, som den av Kungl. Maj:t föreslagna, göra verkan av införselinstitutet illusorisk. Jag tillåter mig därför hemställa,

att den tidrymd, under vilken skatter och offentliga avgifter få uttagas i införselväg, bestämmes till tre år efter det desamma förfallit till betalning.

Stockholm den 30 november 1918.

C. J. von Essen.